

Fleurige gevels

PARTICULIER GROEN ALS AANVULLING OPENBAAR GROEN

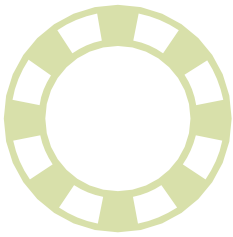
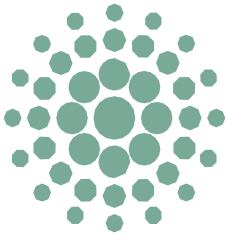
Voorwoord

Over het ideaal van een groene stad is iedereen het eens. Wie wil niet tegelijkertijd van de voordelen van het stadsleven genieten én intense voeling hebben met de natuur? De historische ontwikkeling van onze steden heeft het niet gemakkelijk gemaakt om aan deze groene wensen tegemoet te komen.

Gent heeft een aantal gekende parken, die met de nodige zorg onderhouden worden. Maar vooral in sommige dichtbevolkte wijken is er te weinig openbaar groen. De aanleg van buurt-parkjes, de aanplanting van straatbomen en de ontwikkeling van stadsbossen, verspreid over het Gentse grondgebied, is het antwoord van de Stad op de terechte vraag naar meer groen in de stad.

Niet alle plaatsen komen voor beplanting met straatbomen in aanmerking. Smalle straten, tramleidingen, verlichtingspalen, nutsleidingen en autoverkeer hinderen vaak de goede ontwikkeling van straatbomen. Dit betekent echter niet dat deze plaatsen verstoken moeten blijven van alle groen!

Het stadsbestuur wil alle bewoners met groene vingers aanmoedigen om zelf de handen uit de mouwen te steken en hun gevel, straat en buurt met groen of bloemen op te fleuren.

Tom Balthazar
Schepen van Milieu en Sociale Zaken

Deze brochure informeert de bewoners precies over de mogelijkheden om zelf een persoonlijke bijdrage te leveren tot een fraaie en natuurvriendelijke woonomgeving. Achtereenvolgens worden de aanleg van een straatgeveltuintje, de plaatsing van bloem- en plantenbakken en het ophangen van bloemenkorven besproken.

Ik hoop dat deze brochure veel Gentenaars zal overtuigen om op eigen initiatief wat meer groen en natuur in onze stad te brengen. Werken aan een groene stad gebeurt immer samen!

Tom Balthazar
Schepen van Milieu en Sociale Zaken

Straatgeveltuintjes

Een straatgeveltuintje is een beplante strook tegen de gevel. Het is een privé-initiatief op het openbaar domein, waarbij de eigenaar of de bewoner zelf instaat voor de aanleg en het onderhoud. Het tuintje begroent de gevel en draagt bij tot meer groen in de stad en tot een aangename woonomgeving.

VOORWAARDEN

De breedte van een straatgeveltuintje langs gemeentewegen, gemeten loodrecht op de gevel, bedraagt maximaal 30 cm. Voor voetgangersverkeer moet er een vrije doorgang blijven van minstens 1,20 m indien de weg voor voetgangersverkeer een breedte heeft kleiner dan 2 m. Er moet minstens 1,50 m vrije doorgang blijven, als de weg voor voetgangersverkeer breder is dan 2 m (bv. voetgangerszones zonder trottoir).

VERGUNNING

Wie een straatgeveltuintje wil aanleggen, moet dit altijd vooraf aanvragen en over een vergunning beschikken.

De initiatiefnemende bewoner of de eigenaar vult een aanvraagformulier in.

Bij het aanvraagformulier worden een schets van de inplanting met vermelding van de afmetingen van het straatgeveltuintje, een foto waarop de gevel en het aanpalende deel van het openbaar domein zichtbaar zijn en een lijst van de plantensoorten die zullen worden gebruikt, toegevoegd.

Afhankelijk van de ligging van het straatgeveltuintje, wordt de aanvraag ingediend ofwel bij het Departement Ruimtelijke Planning, Mobiliteit en Openbaar Domein – Dienst Administratie – Privaat gebruik openbare weg ofwel bij de Loketten Stedenbouw en Openbaar Domein van Drogen, Gentbrugge/Ledeberg, Mariakerke/Wondelgem, Oostakker, Sint-Amandsberg, Zwijnaarde/Sint-Denijs-Westrem.

De Groendienst en de Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen verlenen advies voor elke aanvraag. Naargelang de specifieke ligging van het pand worden ook andere diensten geraadpleegd: maakt de gevel deel uit van een beschermd stadsgezicht dan zal ook advies worden gevraagd aan de Dienst Monumentenzorg.

De Dienst Administratie legt het dossier voor aan het college van burgemeester en schepenen en levert de vergunning af. Het afwerken van een dossier duurt 4 à 6 weken.

De vergunning vervalt als er binnen de 8 maanden geen gebruik wordt van gemaakt. De vergunning vervalt ook als het straatgeveltuintje geheel of gedeeltelijk wordt weggebroken. De Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen wordt hiervan in kennis gesteld en zal het openbaar domein in zijn oorspronkelijke toestand herstellen op kosten van de vergunninghouder.

KOSTEN

Er zijn GEEN administratieve kosten.

AANLEG

Over een breedte van 30 cm tegen de huisgevel mag de bewoner of eigenaar, in overeenstemming met de vergunning, de verharding uitbreken. De randafwerking kan gebeuren door de uitgekomen trottoirtegel op zijn kant te plaatsen. Ook andere materialen zoals grijze betonboordstenen van minimum 6 cm dikte zijn toegelaten. De randafwerking mag maximaal 10 cm boven de trottoir- of straatverharding uitsteken. De breedte van de afboording is inbegrepen in de maximale breedte van 30 cm. De omliggende verharding mag niet worden beschadigd. De uitgekomen straatstenen moeten niet worden bewaard.

Best wordt de plantstrook verder uitgegraven tot alle funderingsresten verwijderd zijn en er ruimte is om zeker 30 cm diep goede grond aan te vullen. Ga voorzichtig te werk zodat geen ondergrondse nutsleidingen worden beschadigd. Alle hydranten, kelderroosters, verkeersborden e.d. moeten vrij en beschikbaar blijven. Alle planten mogen worden gebruikt, rekening houdend met de vooropgestelde beperkte groeiruimte, met uitzondering van giftige of gedoornde planten. Er moet minstens 1 doorlevende plant gebruikt worden en er moet altijd in volle grond worden geplant. De Groendienst beveelt vooral klimplanten aan.

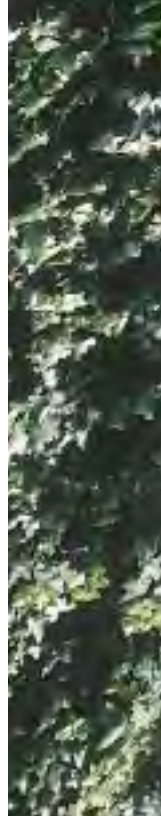
Als de afmetingen wijzigen en afwijken van de vergunning moet een nieuwe vergunning worden aangevraagd.

GROENCHEQUE

Elke bewoner of eigenaar die een reglementair straatgeveltuintje heeft gerealiseerd en over een vergunning beschikt, kan éénmalig een groencheque ter waarde van 25 euro ontvangen.

Daartoe kan u een aanvraagformulier, dat bij de vergunning wordt meegestuurd, bij de Groendienst indienen. Een landschapsarchitect komt ter plaatse het straatgeveltuintje controleren.

U kan de groencheque inruilen bij één van de 6 op dit document vermelde Gentse tuincentra. De aankoop is totaal vrij. De groencheque blijft één jaar geldig.

GROENONDERHOUD

Het onderhoud gebeurt door de vergunninghouder zelf. Zorg ervoor dat de gevelbegroeiing wordt weggesnoeid van dakgoten en aflopen om schade te voorkomen. Ook de bovengrondse nutsleidingen moeten steeds bereikbaar blijven en mogen niet worden beschadigd. Denk aan de burens en vermijd hinder door te ver groeiende planten.

Zie erop toe dat voor voetgangers steeds de vooropgestelde vrije doorgang gevrijwaard blijft. Snoei gevelplanten in zodat men er gemakkelijk met een rolstoel of kinderwagen kan langslopen. Klimplanten kunnen tot op een hoogte van 2,50 m smal worden gehouden en daarboven breder uitgroeien. Niet-zelfhechtende klimplanten kunnen op grotere hoogte best een stevige klimhulp gebruiken.

Bij verwaarlozing van het straatgeveltuintje kan op kosten van de vergunninghouder de verharding in zijn oorspronkelijke staat worden hersteld door de daartoe bevoegde stadsdiensten.

Bloembakken

Vooral in dicht bebouwde woonwijken kunnen bloembakken de woonomgeving fleuriger en aangenamer maken.

AANVRAGEN

Het plaatsen van bloembakken op vensterbanken vergt GEEN vergunning en hoeft dus niet te worden aangevraagd. Er zijn dus GEEN administratieve kosten aan verbonden.

REALISATIE

Bloembakken zijn in allerlei vormen en materialen beschikbaar. Ze zijn best 20 cm breed en 15 à 20 cm hoog om een voldoende doorwortelbare levensruimte voor de planten te waarborgen. Ze worden zo veel mogelijk horizontaal opgesteld.

Zorg ervoor dat er onderaan de bak drainageopeningen zijn zodat afvoer van overtollig water mogelijk is. Bedek de bodem van de bak met een 2,5 cm dikke laag grof drainerend materiaal om een goede afwatering te verzekeren en te voorkomen dat de potgrond zou uitspoelen. Vul daarna de bak voor de helft met potgrond.

Schik eerst de plantjes in de bak terwijl ze nog in de pot zitten tot een mooi geheel. Haal ze uit de pot, bevochtig de plantkluut en plant ze stuk voor stuk. Vul de bak aan met potgrond tot ongeveer 2 cm van de bovenrand. Door deze vrije gietrand kan er voldoende water worden gegeven zonder dat de bak overloopt.

ONDERHOUD

Het gieten hangt uiteraard af van de plantensoortenkeuze en de weersomstandigheden. Bij droog weer mogen perkplanten dagelijks water krijgen. Uitgebloeide bloemen en verdorde bladeren worden best weggeplukt of afgesneden. Zorg ervoor dat het voedingsgehalte van de potgrond op peil blijft. De potgrond in de bloembakken wordt bij elke nieuwe seizoenbeplanting vernieuwd.

Plantenbakken

Plantenbakken kunnen ter verfraaiing van het straatbeeld ook op het trottoir worden geplaatst.

VOORWAARDEN

Plantenbakken mogen slechts op het trottoir worden geplaatst op voorwaarde dat een vrije doorgang van minstens 1,20 m voor voetgangersverkeer verzekerd blijft indien de weg voor voetgangersverkeer een breedte heeft kleiner dan 2 m. Indien de weg voor voetgangersverkeer breder is dan 2 m, dient een vrije doorgang van minstens 1,50 m verzekerd te blijven.

AANVRAGEN

Voor verplaatsbare plantenbakken op het trottoir is altijd een vergunning vereist.

De initiatiefnemende bewoner stelt de vraag schriftelijk. De ligging, het aantal, de afmetingen van de bakken en de periode waarin ze zullen worden opgesteld moeten worden opgegeven. Afhankelijk van de ligging van het pand, wordt de aanvraag ingediend ofwel bij het Departement Ruimtelijke Planning, Mobiliteit en Openbaar Domein – Dienst Administratie – Privaat gebruik openbare weg ofwel bij de Loketten Stedenbouw en Openbaar Domein van Drongen, Gentbrugge/Ledeberg, Mariakerke/Wondelgem, Oostakker, Sint-Amandsberg, Zwijnaarde/Sint-Denijs-Westrem.

KOSTEN

Er zijn GEEN administratieve kosten.

REALISATIE

Plantenbakken zijn in allerlei vormen en materialen beschikbaar. De beschikbare doorwortelbare ruimte is best viermaal zo groot als het volume van de wortelkluiten van de jonge planten.

Plantenbakken worden best ter plaatse gevuld omdat ze achteraf moeilijk te tillen zijn. Zorg ervoor dat er onderaan de bak drainageopeningen zijn zodat afvoer van overtollig water mogelijk is. Bedek de bodem van de bak met een laag grof drainerend materiaal om een goede afwatering te waarborgen en te voorkomen dat de potgrond zou uitspoelen. De dikte van

de laag bedraagt ongeveer 10 % van de bakhoogte. Vul daarna de bak voor een derde met potgrond.

Plantenbakken kunnen worden gevuld met een zeer ruim plantenassortiment met uitzondering van hoogstammige bomen, giftige en gedoornde planten. Ze kunnen het hele jaar door fraai ogen of alleen worden geplaatst tijdens de zomerperiode, gevuld met bloeiende kuipplanten. Zorg ervoor dat alle planten goed rechtop blijven staan terwijl potgrond wordt toegevoegd en de grond wordt aangedrukt. Vul de bak aan tot ongeveer 4 cm van de bovenrand. Deze vrije gietrand zal ervoor zorgen dat voldoende water kan worden gegeven zonder dat de bak overloopt.

ONDERHOUD

Het onderhoud gebeurt door de bewoners zelf. Het gieten hangt uiteraard af van de plantensoortenkeuze en de weersomstandigheden. Het vochtgehalte van de potgrond kan worden gecontroleerd door er met de vingers op te drukken. Bij normaal vochtbehoevende planten mag er overvloedig worden gegoten als de potgrond droog aanvoelt tot het water onderaan uit de bak loopt. Uitgebloeide bloemen en verdorde bladeren worden best weggeplukt of afgesneden. Zorg ervoor dat het voedingsgehalte van de potgrond op peil blijft. Elk jaar mag de bovenste laag potgrond van ongeveer 5 cm worden verwijderd en vervangen door verse potgrond.

Zie erop toe dat voor voetgangers steeds de vooropgestelde vrije doorgang gevrijwaard blijft.

Bij verwaarlozing kan de Stad het verwijderen van de plantenbakken eisen.

Hangkorven

Ook hangkorven aan de gevel kunnen bijdragen tot een aangename bloemenrijke woonomgeving.

VOORWAARDEN

Hangkorven mogen alleen worden opgehangen als een vrije doorgang van 2,25 m in de hoogte gegarandeerd blijft.

AANVRAGEN

Voor het ophangen van wegneembare bloemenkorven aan een gevel boven het openbaar domein is altijd een vergunning vereist.

De aanvraagprocedure is dezelfde als bij plantenbakken op het trottoir.

Hangkorven die met een vlakke zijde tegen de muur hangen, worden beschouwd als bloembakken. Hiervoor is dus geen vergunning nodig.

KOSTEN

Er zijn GEEN administratieve kosten.

REALISATIE

Voorgevormde modellen van korven zijn in uiteenlopende maten en materialen beschikbaar evenals de bijbehorende ophangsystemen voor bevestiging aan muren. Een hangkorf oogt het best als hij langs alle zijden kan worden bewonderd, dus als hij volledig vrij van de muur hangt.

Zorg dat de korf stabiel kan staan bij het vullen.

Korven met een volle wand worden gevuld zoals bloembakken. Bij draadkorven wordt de buitenrand bekleed met een laag mos, ook jute- of worteldoek is bruikbaar om een natuurlijk uitzicht te hebben. Onder in de mand wordt een schoteltje geplaatst waarin een kleine waterreserve kan worden opgeslagen die nuttig kan zijn in warme periodes. Vul de draadkorf voor de helft met potgrond. Plant de hangplanten van onder naar boven in de zijanten van de korf, knip daartoe horizontale openin-

gen in de bekleding van de buitenrand. Breng verder potgrond aan, druk aan en vul tot 1 cm onder de bovenrand van de korf. Beplant dan de bovenkant van de korf. Zorg dat de planten een evenwichtig geheel vormen.

ONDERHOUD

Het gieten hangt uiteraard af van de plantensoortenkeuze en de weersomstandigheden. Bij droog weer mogen perkplanten dagelijks water krijgen. Uitgebloeide bloemen en verdorde bladeren worden best weggeplukt of afgesneden. Zorg ervoor dat het voedingsgehalte van de potgrond op peil blijft. De potgrond in de hangkorf wordt bij elke nieuwe seizoenbeplanting vernieuwd.

Veiligheid

Alle besproken suggesties zijn mogelijkheden voor privé-initiatieven tot bebloeming of begroening van gevels op het raakvlak met het openbaar domein of op het openbaar domein zelf. 'Openbaar' betekent voor iedereen toegankelijk en bereikbaar.

De Stad kan niet aansprakelijk worden gesteld bij diefstal of vernieling van privé-bezittingen op het openbaar domein, zelfs indien een vergunning is afgeleverd.

Wat de plantenkeuze betreft is het verboden giftige of gedoornde planten te gebruiken. Ook planten die breed uitgroeien zijn minder geschikt omdat ze snel de vrije doorgang kunnen belemmeren en veel onderhoud vragen.

Bloembakken op vensterbanken worden bij voorkeur beveiligd zodat ze ook bij winderig weer stevig op hun plaats blijven.

Plantenbakken op het trottoir zijn voldoende stabiel. Bakken met een smalle onderzijde of lichtgewicht bakken, potten of kuipen zijn niet geschikt. Voor blinden en slechtzienden is het aangewezen dat de wanden van de bakken recht doorlopen tot op de grond.

Hangkorven hebben een veilig ophangstelsysteem nodig. Muurhaken moeten stevig in de muur verankerd zitten. Sterke kettingen dragen de korf die aanzienlijk in gewicht kan toenemen wanneer de potgrond met water verzadigd is.

Nuttige adressen

DEPARTEMENT MILIEU, GROEN EN GEZONDHEID

GROENDIENST

Ferdinand Lousbergskaai 32, 9000 Gent
Tel. 09 225 68 59, fax 09 233 67 62, e-mail groendienst@gent.be

DEPARTEMENT RUIMTELIJKE PLANNING, MOBILITEIT EN OPENBAAR DOMEIN

DIENST ADMINISTRATIE – PRIVAAT GEBRUIK OPENBARE WEG

Administratief Centrum Stad Gent
Woodrow Wilsonplein 1, 9000 Gent, 4de verdieping – lokaal 403
Tel. 09 266 79 88, fax 09 266 79 79, e-mail inneming@gent.be

LOKET STEDENBOUW EN OPENBAAR DOMEIN – DRONGEN

Drongenplein 20, 9031 Gent/Drongen
Tel. 09 216 77 35, fax 09 227 05 18, e-mail loketsod.drongen@gent.be

LOKET STEDENBOUW EN OPENBAAR DOMEIN – GENTBRUGGE/LEDEBERG

Braemkasteelstraat 45, 9050 Gent/Gentbrugge
Tel. 09 268 24 50, fax 09 268 24 69,
e-mail loketsod.gentbrugge-ledeberg@gent.be

LOKET STEDENBOUW EN OPENBAAR DOMEIN – MARIAKERKE/WONDELGEM

Paul van Tieghemlaan 2, 9030 Gent/Mariakerke
Tel. 09 226 19 87, fax 09 236 35 38,
e-mail loketsod.mariakerke-wondelgem@gent.be

LOKET STEDENBOUW EN OPENBAAR DOMEIN – OOSTAKKER

Oostakkerdorp 3, 9041 Gent/Oostakker
Tel. 09 255 98 94, fax 09 255 98 95, e-mail loketsod.oostakker@gent.be

LOKET STEDENBOUW EN OPENBAAR DOMEIN – SINT-AMANDSBERG

Antwerpsesteenweg 376, 9040 Gent/Sint-Amandsberg
Tel. 09 266 86 40, fax 09 266 86 59,
e-mail loketsod.sint-amandsberg@gent.be

LOKET STEDENBOUW EN OPENBAAR DOMEIN – ZWIJNAARDE/SINT-DENIJS-WESTREM

Dorpstraat 1, 9052 Gent/Zwijnaarde
Tel. 09 244 68 70, fax 09 220 05 83,
e-mail loketsod.zwijnaarde-sint-denijs-westrem@gent.be

Voor meer inlichtingen kan u steeds terecht bij
de Groendienst van de Stad Gent

Ferdinand Lousbergskaaï 32
9000 Gent

Tel. 09 225 68 59

Fax 09 233 67 62

E-mail groendienst@gent.be

Website www.gent.be

D/2000/0341/15 – 4de druk